

Essy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja cze
Eswójbnj statok,
A twój šwjatok
Eradny je.

Sa staw spróznj
Najoj móznj
Lubosć ma;
Wóh pať šwěrnj
Pšches spať měrnj
Čzerštwosć da.

Nječ ty spěwałš,
Eswěrnje džěłáš
Wšchědne dnj;
Džeń pať šwjatj,
Duški datj,
Wotpoczj ty.

S njebeš mana
Nječ czi kmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiz Wóh poda,
Wotšchěw cze!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždy šobotu w Esmolerjez knižiczišczerńi w Budyšcinje a je tam sa štwórtlětnu pšchedplatu 40 np. dostacž.

Ma Bože špicze.

Jap. št. 1, 1—11.

Erosymjenje sa wulki podawł Božeho špicza nam šandže w pohladanju na Khrystušowych wučownikow. Po štjstnikowych dnjach šu woni teho Knjesa 40 dnjow mjes šobu měli, nětko dyrba jeha šako šhubić, šo bychu jeha cziw wěšczišcho měli. Wot nich hladamy na naš jako stawy Božeho kralestwa. Šcho nam Bože špicze praji, to šłowo šwjateho pišma nam šjewi: wón šedzi k prawizy Božej, a pšchistaji: wón šako pšchindže. To dyrbimy wěrić a we wěrije rospominamy:

Wožnosć Božeho špicza sa jeho kralestwo:

1. Wón šedzi k prawizy Božej.
2. Wón šako pšchindže.

1. Jesuš šo pod cžělnymaj woczomaj tnych šwojich šhubi a tak dale mjes nimi nješhodzi. Pšchi wožnych wokolniknjenjach hišcze wustupi. Šchčžepan jeho wohlada w šwojej šmjertnej hodzinje, Saulus pšched Damastušom, tež jeho hlóš tu a tam šaššyscha, kaž Pětr we widženju w Šoppe — ale wón je přjeć wšatj. S tym pať šo wšchšche šjednocženstwo šapocznje: Šłaj, ja šym pola waš wšchitke dnj hač do škóncženja šwěta. Wón je potajkim wopravdže pšchitomny a my to se šwjatej radošczi šacžujemy. A dženska je tón džej, na kotrymž je wšchedomóznj praji: Ššydn šo k mojej prawizy. Šo šdaczu pšchewjenje pšchecziwo tutemu kralej na šemi: Šidženje, šurowosć, mjepóžcziwošć, padušštwó. Ale cžicha a tola wěšta dže

druha móž pšches šwět a cžemnosć přjeć cžišczi a šjewi šwoju móž. Wty to šami na šebi cžujemy, hač my cžišchšchi, cžišczišchi a lěpšchi bywamy a pšchecziwo štaremú cžłowjetej wójujemy.

A temu dar powyšcheneho pšchindže. Bože špicze leži šrijedž njedzelow šogate (pšchcze) a Šraudi (wuššysch), t. r. tón, kiž je k nješju špit, modlitwy wuššyschi. Tak přenja šcheczišjanška wóšada šajnje pola njeho wuššowanje namala — k njemu džěchu wšchitzy štjstni a šrudni. A tež my štejimy pod jeho pšchitryčom. Šdyž tež dženska pšches šwět šlinczi: rostorhajmy jich šwjastki, hdyž tež šo šurowa móž pšchecziwo šcheczišjanštwu šběha, sa naš rěka: Tón, kiž je w nješjěšach, šo jim šmėje. Nješjěški nawožowar šodž šwojeje žyrkwe wěšcze pšches wšchě štrachoty wjedže. A temu da jej tón Knješ najwšchšchi dar: „Wy budžecze móž šwjateho Duča dostacž!“ To bu šwjatki dopjeljene. Nětko móže šebi džiwajo na šwój wulki wopor kóždy dar wot šwojeho Wótza sa tnych šwojich žadacž. Wjes Božeho špicza žane šwjatki. W nim mamy to rukowanje, šo šo našche modlitwy wuššyscha, powyšcheny je rukowar sa to.

2. Šošłuchajmy na pšchipowjedanje nješjěškich poššłow: „Wy Galilejšzy mužoj, šcho wy štejo do nješjes hladacze? Tón Jesuš, kiž je wot waš horje wšatj, budže tak pšchincž, kaž jeho widželi šcze k nješjěškam horje špicž (11).“ Jesuš praji: Wy budžecze moji šwědkoj (8), w tym wššoké powožanje, hižo teho dla, dofelž je wššoka cželeč, poššlany teho powyšcheneho byčž. Kaž wón šam praji: Šchtož mje widži, tón widži teho Wótza, tak dyrbjalo wo jeho

wuczownikach rěcač: Šchtōž jich widži, widži wumōžnika. My dyrbimy nasche žiwjenje po jeho woli słožic, sa nim kłodžic a jeho sakoŋ dopjelnic. Wobhladnawje dyrbimy na kłodžic, so jemu cześć cžinimy. Wobhladajmy na Jesuša, kiž je spoczał a kōnz nascheje wěry. Džělajmy w Božim kralestwje, hladajo na teho, kiž sašo pschiŋdže. A temu napominaja naš Jesušowe pschirunanja wo džělaczerjach we winizy, wo kłodnych wotrocžkach, wo kłodjerju. Nasche dželo dyrbi so stacž w službje lubosče. Džělajmy, dokelž džel je, pschetož nōž pschiŋdže, hōžež nihto njebudže mōž džělacž.

Potom wuroščje nam i jeho k njebju=stpicža prawy troscht. My smějemy kłodjate žedženje po jeho sašo-pschiŋdženju, kotrež budže nascha nadžija. Tak budžemy my junu i naschimi kłodpami pschi pucžu stejecž, hōžž wōn sašo pschiŋdže, my mōžemy je temu powyschenemu w ponižnosčji pschijescž. W tajkej nadžiji shladujemy hižo psches cžaknosčž do tamneho wěcžneho kralestwa, hōžež je Jesuš nam prjedy schoł, so by nam wěcžnu domisnu pschihotował. Samjeŋ.

Khryštusowe k njebju-stpicže.

Na Khrysta k njebju-stpicže
Sa kručje sałożam
Tež moje sa-nim-hicže
Tam k sbōžnym bydlenjam;
Mje sa kłodu ta hlōwa,
Šwōj staw, tež pocžehnje
A pschi kłebi mje šhowa,
Hōžež nētto i trōnom je.

Na Khrysta k njebju-stpicže
Sa wschōn so domerju,
Mi i dwēlowanjom džicže
A kłodnej mudrosčju.
Khryst date ma nētł mozy
Tyh kłodjich pschekrafnicž,
A jich po cžmye a nozy
Do kłodka pschekradžicž.

Na Khrysta k njebju-stpicže
Sa nēhdy wušknyčž chzu;
Najlubische wscho mi wsnicže
W tym semstym pschebhtku:
Tōn poklad dyrbi wostacž,
Tōn kłod so njehnuje,
So žiwjenje mam dostacž
Tam, hōžež mōj pastyr je.

Na Khrysta k njebju-stpicže
Duž rady spominam,
D sbōžne domojhicže,
So sabwam so kam —
D kłodko, mēr a hnada!
Šsmjercž cžekaj se strachom —
Mje domoj nēhdy hlada
Tōn kam wōtž a dom.

D mōcžalki, wy jašne,
Wy wošy njebjeste,
To bēchu kłodžy krašne,
Kiž wy tam cžinjescže.
Na jenej kłodiž tam knježi,
Kiž i hrēcha wumōže,
Na drugej kłodhoj k rejži
Mi k njebju smahuje.

Duž mērny chzu so spewacž
We wērje do njebja,
Šsmjercž njemōže mje hnēwacž
A stajicž do stracha;

Se Khryštus jeno hnadny
Mi kłodom' hrēchnitej,
Sa troschta nješnym žadny
We dobrejšej poklednej.

Budž, Khryščje, tebi krašnosčž
A kłodba najwyschšcha;
Ššy naschich dušchom jašnosčž
A drōha do njebja;
Kłod nohomaj nētł žyła
Čži semja hōduje,
Čžescž twojom' mjenu spēwa
Dženš a do wěcžnosčje.

W Jesušowym mjenje so modlicž.

Šhto to rēka, je juntrōčž nēhdušcha pōhanka najlěpje wuložila.

„Nō, maczi Šana,“ tak praji mišionar k tej i pohanstwa wobrocženej, „praj mi, šhto to rēka: W Jesušowym mjenje so modlicž?“

Wona da ščehowaze wotmolwjenje: „Sa njewēm, wotrocžto Boži, hačž budu so wo tym prawje wuprajicž mōž. Ale ja chzu tebi prajicž, tak kłebi to myšlu. Ty dyrbiš mje potom dale rosmucžicž:

Hōžž mam ja naležnosčž na wulkeho krala, ja, jako stara, zusa žona, hnedom bje wscheho k njemu bēžecž njemōžu. Duž pytam kłebi najprjedy wyškōheho muža a teho so prascham, šhto wōn k mojej proštwje praji, hačž mōže so psched krala pschijescž. Najradšcho bych so na kralowe džecžto wobrocžila. Wone krala najlěpje šnaje. By-li kralowe džecžto ke mni prajilo: „Šaj, twoja proštwja da so kłodšecž,“ potom bych je prošyla, so mnu psched krala hicž. Čžini-li to, potom so krala wjazy bojecž njetrjebam, ale mōžu stroschtnje psched njeho stupicž. Potom stupju so sadu kraloweho šyna, a tōn sa mnje rēcži; ja ničo rēcžecž njetrjebam. Njedyrbjak-li kral „haj“ prajicž? Wēščje. Wšchaf stara žona njeprošy, ale wyškōfi muž, kotrehož kral lubuje, jeho šyn. Šlaj, hōžž ja w mjenje Božeho šyna prošchu, potom mōžu stroschtnje prošecž. Sa wopšchijam Bože džecžto a šym jeno i nim, duž mje Bōh šazpēcž njemōže.“

Šawēščje rjane wukladowanje teho kłodwa „w Jesušowym mjenje so modlicž“. Mišionar ničo wjazy pschistajicž njemōžescže.

Štawišny rekruty i lēta 1813.

(So franžowskim piša —e—)

(Potracžowanje).

Na dnju 8. haprleje šacžahny našch bataillon do twjerdžišny Erfurt. Mēsto bēšche jara wobtwjerdžene a bohate. Štajnje budu na to myšlicž, tak w Erfurcže list dostach. Šnydom špōšnach kłodatžinžny rukopiš, a to mje tak jimasche, so mi koleni kłodepotaschtej.

Sebedej wsja moju tšēlbu, prajizy: „Bōj!“

Šso tež jara wjekelesche, powjescž i Šfalzburga dostacž.

Bēch kłodi list do šaka tšēlki. Wšchitžy moji krajenjo ja mnu džechu, pschetož chžychu jōn cžitacž kłodšecž. Ššydnich so na kłodje ložo, hōžž bēch kłodju tšēlbu wotpoložil a šapocžach. Ššyly so mi psches liza romjachu, dokelž kłodatžinka mi kłodbēšesche, so so ja mnje modli.

Šako to moji pschecželjo kłodšachu, woni prajachu:

„My wēmny, so so našchi doma tež sa naš modla!“

A jedyn rēcžescže wo kłodowej macžeri, drugi wo kłodjich kłodach, kłodčži wo kłodowej njewjescži.

We liščje bēšche knjes Goulden hiščje nēkotre ryncžki pschistajil, pišajo, so ma so wšchitko w mēščje derje, so dyrbju so šthroblicž, so tute hubjenstwo njebudže dolho tracž. Wōšebje mi porucžescže, mojim towarscham šžēlicž, so na nich špomnju a so so jich štarschaj rudžitaj, so hiščje nještaj wo nich ani kłodwčžka kłodšchaloj.

Tutōn list bēšche i wulkim troschtom sa naš wšchitkich.

A hōžž na to špomnju, so bēšche to 8. haprleje a so so bitny bōršny šapocžachu, mam tōn list sa poklednje Božemje i domišny sa položju wot naš rekrutow; položja wot naš njeje wo

šwojich starschich, wo šwojich pscheczach, wo wschitkim, šchtož na šwěcže lubowachu, nicžo wjazy šlyšchala.

XII.*

To wschitko běšche, kaž našch seržanta Pinto prajesche, jenož šapoczatk kellijske, pschetož reja dyrbjesche šo bóršy šarejwacz.

Nětko pak dyrbimy hišcže i druhim bataillonom jenož šwoju twjerdzisnu štražowacz. Ale po někotrych dnjach praji seržanta Pinto, kiž mje lubowasche, ke mni:

„Pšcheczelo, kžězor Napoleon je pschischol.“

Nichtó njbějšche hišcže něšchto wo tym šlyšchala. Ša jemu po tajkim wotmolwjach: „Ale šym tola runje w forczmjje šchlenzu palenza wupil, tam nichtó wo tym njerěcžesche!“

Pinto pak mikotajesche i woczomaj, prajizy:

Wschitko šo hiba . . . wschitko thwata. To hišcže njerofumisch, refruta. Ale wón tu je, ja to čuju hacž do kónzow šwojich porštow. Doniž tu wón njeje, mamy šwojatok, ale nětko hladaj tam delkach šhurčrow nimo šhwatač . . . Wschitko dobywa šebi nowe žiwjenje. Wotčakaj jenož přeni džek a to špóšnajesche: Kžězorszy a kofakoj šwojeje nawocži njetřebaja, šo bychu widželi, hacž tu je abo niž.

Pšchi tym šo seržanta do šwojeje dolheje brody wušmja.

Ša šo nad tym runje nješwěšelič, ale dyrbjach tola wješčete woblicžo potašacz.

Seržanta šo njemylesche. Na tym šamym dnju popołdnju wokolo tšjoch šo wschitzy wojazy na pucz podachu a wokolo pječich dyrbjachmy tež my dale. Našch maršchal, wjerch Moskowski, šaczahny je šwojim štabom do měšta, a bóršy po nim pschidže tež general Souham, štary žyle šchědžimy wysch, dyrbjachmy psched nim šo potašacz. Š wótrym hložom, kiž móžachmy wschitzy šrofumicž nam pschiwola:

„Wojazy! Budžče džek avant-gardny šecžeho armeekorpsa. Nješabudžče šo šče šranzošoj.“

Šnydom wschitzy wolachmy: „Šlawa kžězorej!“ A wschitke wokna šaschčercžachy i tutym žalofnym wolanjom.

Potom šo general i wyschom Šapfelom wotšali.

Hišcže w tej šamej nozy i druhimi wojakami Erfurt wopuschčichmy. Wokolo šchescžich rano widžachmy město Weimar. Runje šlónzo šhadžesche a wobšwětlešche šahrodny, žyrkwoje a kžěze.

Tudy šmédžachmy šebi lěhwo napravicž, mješ tym, šo našchi husaroyo do měšta jěchachu. Šdyž wokolo džewječich šebi jědž wariachmy, šlyšchachmy našdala i dobom tšelecž. Našchi husaroyo běchu w měšče pruslich husarow trječili, šo bojachu a i pistolemi na šo tšelachu. To pak běšche tak daloko, šo nimale nicžo wo bitwoje nještymy.

Šo hodžinje šo našchi husaroyo wrócžachu, běchu dweju mužow šhubili. Tak šapoczča šo našcha wójna.

Wostachmy tudy pječž dnjom, mješ tym šo žyly šecži armeekorps do předka džesche. Dokelž běchmy avant-garda, po tajkim přeni džek žyloho korpsa, dyrbjachmy hacž do Sulza a Warthau do předka. Tam widžachmy přeni křecž nješpšcheczela: Kofakow, kiž pak pschezo našdala wostachu. A čim dale šo woni wrócžachu, čim wjetšchu šhroblosčž my dostachmy.

Mje pak rošněwa, šo mój pscheczec Šebedej pschezo šo rošhorjo wolašche:

„Tucži dundakoj nočzedža čakacz, šo naš boja!“

Ša šebi myšlach: To je tola najšepje ša naš, my dobudžemy a njetřebamy šo bědžicž.

Štónčnje pak tola šastachu, na druhim brjošy kžětro šchěrofeje, hłubokje rěki. Widžachmy šo čzedža naš do křuchow šbicž, jeli šo rětu pschecžimy.

To běšche na dnju 29. hapleje a šapoczča šo mišchtricž. Ženje nješšym widžal šlónzo šo rěššeho šhowacz. Na druhim boku rěki wupšchěštrjewasche šo nješchewidomna runina a na čerwjnym

* Tuto powjedancžto bu špišane wot dweju šlawneju šranzowskeju špišaczelow Šmila Šradmanna († 1832 w Šfalzburgu) a Šlexandra Šhatriana († 1826 w Šoldestenthalu pola Šfalzburga). Wobaj čžyšchaj potašacz, tak šchłódna je šlawna (gloria) a tak je mēr žórto wscheho šboža. Š nimaj šapocznje šo nowa doba šranzowskeje litteratury. Šrofumitaj derje pschologizy wješne a wójnske žiwjenje wobrašowacz. Wješelimy šo, šo móžemy tute jara dobre powjedancžto našchemu ludej podacz. O. W.

wobšorje widžachmy wulke čžjody tutych jědných še šelenymi šabatami, malymi, pod pažu wišazymi patronowymi tošchemi a nješjomóbrnymi šholowami. Dale šady widžachmy tež někotrych hlebšonšcherjow. Šinto jich šnajesche. To běchu Šulzy jědni hoštwjerjo a kofakoj. Šnajesche tež rětu, prajizy, šo je to Šsolawa.

Widžachmy šo tak daloko hacž móžno i rězy, šo bychmy na jědných tšeleli kiž šo po šhwili wrócžo šczahnychu a šo w rašschich šerjach šhubichu. Šotom wuhotowachmy šebi pšchi rězy lěhwo a postajichmy štraže. A lěwizy ležesche wjeska. Tam šo wotdžel poda, šo by špytal ša dobre pjenješ mjašo kupicž, pschetož, hdyž běšche kžězor pschischol, běchmy pschitafnju dostali, wschitko šaplacžicž.

Še wšy, jako šady wariachmy, pschicžahnychu pschezo nowe polki našesche divišje. Šozowachu teho runja pšchi rězy. Wóšnjowe šmuhi, we wodže šo šlyškotaze, posticžachu rjany napohlad. Šitomu nočžnyče šo špacž. Šebedej, Šlipfel, Šürst a ja šedžachmy wokolo jeneho pólneho kotoła a prajachmy, na šebje potahadajzy:

„Šutšje šo šapocznje, hdyž čžemy rětu pschecžicž. Našchi pscheczeli w Šfalzburgu, kiž w forczmjje šwoje wino pija, šebi wšesče na to njemysla, šo tudy na brjošy rěki šedžimy, šwój křuch křuwjazeho mjaša jědžo, a šo na nahej šemi ležimy, a šo na šwoje štare dny wicž dostanjemy, najebacz ranow, kotrež šu šutšje ša naš postajene, a kotrež šuano předy dostanjemy, hacž šebi to myšlimy.

(Šofracžowanje.)

Budžče šprawni.

„To mi nicžo njepomha, bibliju čžitacz, ja ju tola njerofšymju,“ praji pschekupž i nětomu, kotryž jeho napominasche, šo by pilnišcho w nej čžital.

„Šchto dha wy njerofumicže?“

„Ničžo, wona je mi čžišče njerofšymliwa.“

Tón, kiž powjedasche, běšche psches to šnath, šo pšchi wifowanju hušto doščž šprawnny nješčesche.

„Nó, mój pscheczelo, duž čžemoj šebi juntrócž loškosšofšymliwy šchpruch namafacz,“ drugi džesche, a w bibliji pštajo položi poršt na šlowa 2. Šlójš. 20, 15: „Ty njedyrbišch křadnyčž.“ To je něšchto, šchtož móžesče rošymicž, ně wěrnó? Na to pschidže, šo tež po tym čžinicže.“

Ššo wě, to je nušne, šo my žyly bibliju rošymicž nawuštjemy; ale to najwážnišche tola je, šo my po tym, šchtož šamóžemy šapšchimnyčž, čžinimy, potom nabudžemy džek a wjetšesche jašnosče. Nječžinimy-li to, potom nam tež ničžo njepomha, žylo šlowo Šože šrošymicž. Čžinimy-li pak, potom budže nam Šóh po našchim trjebanju šrošymjenje ša jeho šlowo wotšamknyčž.

W drohim čžaku.

„Ša šmy drejwa našběrala, a du nuts a čžzu mi a mojemu šhnej pschihotowacz, šo bychmy šjedłoj a wumrjeloj.“

Tak wotmolwi wudowa w Šarpadže Šliakšej a šjewi i tym šadwělowanje šwojeje wutroby. Ššecž — a wumrjecž. Ale wona běšche pohanka, i wotkal dyrbjesche jej nadžija pschicž? — Pšchi tym wschčm pošluchasche na hłóš profety, kotryž jej w mjenje a po poručnosčži Šože pschitafa, najpředy něšchto ša njeho, a potom šama ša šo a ša šwojeho šyna něšchto napjež. A hdyž wona čžinjesche, kaž běšche jej pschitafane, nješb muša w šalbašu šjedžena a woli w šaranje njewotšjerasche.

Štarosčž ša žiwnosčž, šadwělowanje w šemškim powołanju, njeradžene špculazije — tak móžesch to wschědnje w nowinach čžitacz, hdyž nowiny wo šamomordacštwach pišaja. A wone šo šlawaja šjedža w šchescžijanštwje, hdyž šo wěže i nješšam šběhaja, hdyž šo i šlětkow drohi ewangelijon předuje, hdyž wot malosčže šwiate pišmo šnajesche.

„Nó haj“, rěka, „šow macže žalofne šchody našchich wobšenosčžow, bohacži maja wscheho doščž a šhudži dyrbja ruku na šo šložicž, hewak dyrbja hłodu wumrjecž.“

Ššalmista wotmolwi: „Ša hišcže žaneho praweho wopuschčeneho widžal nješšym, ani jeho šymjo po šhlěb šhodžicž!“ Niž to, šo tu šhudži a bohacži, ale šo štej njewěra a bješbžnosčž šhudnyč a bohacnyč tak wulkej, to je čžezka šchłoda našcheho čžaka.

Š mojej wšy widžach žonu pšchi rózku štejecž, hdyž mějesche listynosčec nimo pschicž. Š šlědym špadnjnym woblicžom tam

steješche a hladasche po haſty, doniž liſtynoſchei njedbóndže, kotryž hižo ſ daloka ſ hlouu tſchapeſche. Potom ſo žona pomalku ſa-
wróczi a domoj džeſche — wona czežto ſtupaſche, kaž by czežto
njeſeč mēla. — Wona woczaſowasche liſt wot ſwojeje muža, kiž
beſche pſched mēžazami je ſwojeje lóždu na morjo wujěl a dyrbejeſche
tam dawno byčž. Lóžž beſchtaj ſebi ſ pienjeſami, wot žony do
mandželſtwa pſchinjeſenyymi, natwariloj, ta beſche jeju jenicžke
wobſedženſtvo. Guſto beſche muž ſ njeje hižo wujěl a ſwójbje to
nuſne domoj póſtla. Nětko lóžda powjeſeč wumofſta. Pſchi tym
wſchēm tam žona lóžde popoſdnje ſteješche a woczaſowasche liſt.
Wona ſo wobaraſche do teho žaloſneho wēricž, ſo je muž ſnano
ſ lóždu do njeſboža pſchiſchol, ſo dyrbjala wudowa byčž a ſe ſwo-
jimi džečžimi nuſu mēčž. Wona beſche cžiča, do ſo ſamknjena
duſcha, wona ſwojim ſukodam nicžo wo ſwojeje ſrudobje njepraji,
to beſche jej czežke, wo pomoz proſyčž, woua by ſebi pſchezo
myſliła: „Wón dyrbi piſacž — wón dyrbi ſam pſchiicž.“

Alle wón njeprifaſche, wón njeprſchiindže. Pſchezo mjenje bu
wſcheho. Nuſa bu džen a wjetſcha. Ludžo drje pytnyču, ſo wona
nuſu cžeři, ale dokelž wona niſomu dobre ſlowo njeđa a beſche
zuſa wo wſy, ſo wo nju ničto dale njeſtaraſche. Tež žadny
profeta Elias njeprſchiindže. Alle Bóh luby ſnjeſ ma hiſchče
druhich póſtlow. Tón krocž beſche to ſamožita burowka, jej mēra
njewoſtaji, wona beſche tu wudowu tež lóždy džen tam pſchi rózku
ſtejo widžala a to blēde woblicžo jej pſched woczi ſtupi, hdyž wona
ſchle ſ tucžnym mlotom nalowasche a je na blido ſeſtaja. Duž
ſo jedny džen naſtaji a wſa ſ dohom horny mloka ſobu. To
beſche paſ tež cžaſ, nuſa beſche najwſchſcha. Nětko paſ ſo ſta,
kaž ſ wudowu w Zarpacze: „Nuſa w kalbaſu njebu ſjedžena a
wolij w karanje njeuotebjeraſche, pſchetož burowka praji: „Nětko
pſchiindžeſch lóžde ranje po mlotu ſa ſebje a ſwoje džečži.“ To
beſche kaž deſchčič po ſuchocze. Duſcha žony noweje nadžije nabu
a pſchiklad burowki namaka druhich, kiž po njeje cžinjachu a nje-
ſtroſchtna bu wukhowana. Taſ je ſo ſtało, kaž w cžaſu Eliſo-
wym „po ſlowje teho ſnjeſa.“

Paramelle a jeho kuſtaſki prut.

Lēta 1818 pſchiindže duchowny Paramelle ſa kaplana do
Franzoweſkeho wokrjeſa du Lot. Tale krajina je ſ ranju wložna,
ſ wječeru paſ ſucha. Wěſo pſchiindže tež naſch młodny zuſobnit
bóry do teho a poča ſa winami ſuchoty ſlédžicž. Duž pſche-
pntowasche woſebje po brjohach rētow Lot a Dordogne wjchē
žórła w ſwojeje wotolnoſčzi, ſ cžehož nawukny, ſo kužoly w ſkalach,
ſ wotkež ſo wudobrywaja, ſwój dom nimaju, ale ſo ſ deſchče-
weje wodny nahromadžeja. Taſ pſchiindže jemu na myſle, ſo dyrbja
wodome žilki we wobemaj položomaj wokolinu, hdyž ſo tola
na wſchē rózki jenaf wjele deſchčiča naidže, jenaf roſdžēlene byčž.
Cžeho dla duž nje dyrbjal tež na tamnej ſuchej wapnowzowej (kalko-
wej) runije žórła namafacž. S nowa wobhladowasche ſebi pilnje
ſkaly a wſchelake druhe wēzy pſchede wſchēm pſchi tajkich žórłach,
kotrež ſu ſame wot ſo naſtale, a pſchepntowasche, cžeho dla ſu ſo
runje tu a niž druhdže na ſwjetč pſchedrēle, cžeho dla wſchudžom
jenaf ſylnje nječžerja. Se ſpróznivym dželom nadobu ſebi telko
nawjedžitocze, ſo mōžeſche ſa dže wječž lēt ſ wulkeje wēſtoſčzu
wſchudžom mēſtna woinamjenicž, hdyž ſo nētajka wodowa žilka
pod ſemju cže nje, a tež kaſ hluboko a kaſ ſylna.

Nětko lēta po džiſcho pſchepoda Paramelle generalnej radže
wokrjeſa du Lot piſmo, do kotrehož bē ſ krotka ſeſtaja, ſchtož
bē naſhonił, a praji, ſo cže wſchudžom, hdyž wodny njeje, darmo
na pomoz pſchiicž a proſcheſche, ſo by ſo mały pienjeſ na to
nałožił, taſ ſo byču ſo ſtudnje gmejnam a jednotliwžam ſa poł
pienjeſ wurycž mohle; pſchiſtaji paſ tež, ſo nječa a njemōže ſa
to dobrny byčž, ſo ſo poſpny wſchē radža. Generalna rada na-
mjet pſchija a pſchiwoli 600 frankow a woſjewi to po žylej wo-
kolnoſčzi. Tola jenož 8 wſow cžyſche nēſchto kroſchcow na
ſpytowančžto wažicž; a tež ſ tych cžinjche jenož pječž po Para-
mellowej radže. Wſchudžom paſ ſchlachčjeſche ſo wēž na najrje-
ſcho. Sedny ſ tychle kužolow, w Recamadeurje cžeri, kaž tam
ludžo praji, taſ mōžnje, ſo by woda ſa žyly wokrjeſ doſahala.
Wěſo „bē na to wulke wjeſele w ludu iſraelfkim.“

Wo tychle taſ derje radženych přēnich poſpnytach pſchepoſy
generalna rada Paramella, ſo by jej tež ertnje ſwój khumſcht
roſeſtajał, a jej najlēpſche přēdki radžil, ſ kotrymiž mōže ſo
tež w ſuchich krajinach nałožowacž. To ſta ſo w poſedženju

1. ſeptembra 1829. Wſchednoſcht ſkóncžiwſchi proſcheſche Paramelle,
ſo ſebi njebyču dobreho ſapocžatka dla myſliłi, ſo budže ſo
pſchezo taſ ſbožownje ſpytowacž mōž; ale praji jenož ſa dwē
tſecžinje dobro. „U by-li ſo lēdma položja radžila“, wotmolwicu
jemu, „wopofacze žylemu krajeje njewurjeknitu dobrotu.“

(ſkóncženje pſchichodnje.)

Rhutna myſl.

Nětko mjeſ nami ſebi ſnano hiſchče ženje na to pomyſlił
njeje, telko njedželow je hižo w ſwojim žiwjenju pomēł. Ma
ſydom dnjow pſchiindže jena njedžela; to rēfa wot lóždych ſydom
lēt manny polne lēto njedželow. To ſa 21 lētneho hižo 3 a ſa
35 lētneho hižo 5 lēt njedželow wucžini. S ydom džeſacžlētny ma
po tajkim 10 lēt njedželow.

Kaſ ſmy my tele woſebite huadne cžaſy nałožiłi? Kaſ daloko
je lóždy mjeſ nami w tych njedželſkich lētach w ſwojim duchow-
nym žiwjenju do přēdka pſchiſchol?

Tale myſl ſo ſ temu pſchihodži, naſ ponižowacž. Telko
njedželow budže na tamnym dnju ſwój hlóſ poſbēhucž a naſ
wobſtoržowacž, ſo njeſmy Bohu a jeho ſlužbje poſwjećeny džen,
ſedny džel naſcheho žiwjenja te lēta njedželow ſwērnicho a pil-
niſcho ſ naſchemu a naſcheho bližſcheho ſbožu nałožiłi, jón ſnano
wotſwjećowali a ſ tym — ſ wjedženjom a bjeſ wjedženja —
jenož ſchodu naſcheje duſche pytali. — Duž ſebi na pſchichod
ſwēru na to myſlmy, kajke ſamolwjenje ſebi te njedžele wot
naſ žadaju — haj, nawukmy pſchezo bóle ſwjaty džen ſwjećicž.

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Wulka wójna je ſo ſapocžala. Wólby do kžerſtwoweho
ſejma ſteja pſched durjemi. Woſebje ſozialdemokratojo ſo wulkeho
dobyeča nadžija. Naſchi Eſerbjo, kiž ſu pſchezo pod khorhoju
„S Bohom ſa kžerſora, krala a wſchnoſč“ budža, kaž ſo wēſče
nadžijamy, ſažo ſwoju ſturu ſwēnoſeč wopofacž. Wulka hanba
by byla, hdy by ſo w Eſerbach prajicž mohlo, ſo ſu tež tajzy
mjeſ nami, kiž ſu ſozialdemokratej ſwój hlóſ dali. W Budyſkim
wokrjeſu wuſwoli ſo wot ſwērných Eſerbow knjeſ Grāfa w Biſko-
piacž a w prufkich Eſerbach knjeſ hrabja Arim nad Mužakowom.

— Sjednocženje žyſkwiſkich ſpēmanſkich chorow mējeſche
ſwoju ſhromadžinu ſandženu ſrjedu w Budyſchinje. S radoſčzu
ſo na to ſpomni, ſo je ſo nowy žyſkwiſki chor w Raſecžanſkej
woſadže ſałožił. Wulzy džaſomne je, ſo ſo ſpēwanje wutrobu
jimazych žyſkwiſkich ſpewow lēto a bóle ſpēhuje.

— W Amſtriſkej je wot ſpocžatka noweho hibanja 40,000
duſchow ſ ewangeliſkej žyſkwi pſchēstupilo.

— Wotmyſlene wotſtronjenje wrócžnych billetow w Saſſkej
ſo njeſawjedže. Sa to paſ ſo placžina wo 6 procentow powyſchi.
Drohota hiſchče billety prufkich želeſnizow njedozpije. Sa to paſ
maja prufke želeſnizy wrócžne billety ſa tuiſchu placžinu, kotrež
ſa njedželu placža. S temu tež wſchitke billety w Prufkej ſa
ſpēſchne cžahi bjeſ powyſchenja placža. Schto je nētko lēpſche, ſo
ſ cžežka roſbudži. Wſcho ma ſwoje dobre. Hdyž tola malo ludži
je ſpēſchnym cžahom iſdži, je to wjele žadane tule placžinu wot
wſchitkich žadacž.

R rospominanju.

Ma ſemſchazym pucžiku roſče wutrobne ſelo.

Schtož kžudemu daſch, cži we wložicžy narocže.

Džen bjeſ modlitwy je džen bjeſ žohnowanja.

Lēpſchi je hodlet, kiž ſ njebeſam lecži, hacž knot, kiž pod ſemju
lēſy.

Wutrobu w njebeſach, njebeſa we wutrobje.

Daliſche dobrowólne dary ſa wbohe armeniſke kžyoty.

S Bukecžanſkeje woſady pſcheſ knjeſa ſararja Kubizu:

R. M. ſ B. 10 hr.

W mjenje wobohich kžyotow wutrobny džaſ

Gólcž, redaktor.